

sosialurin

telf. 14720 — 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: p.f. sosialurin
Fyritaksstjóri: Tórfinn Smith
Bládstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Cubatrolararnir

ORSAKAÐ AV hækkandi oljuprísnum hevur felagið Trolskip fyr stuttum hótt við at leggja trolaraflotan, um tað almenna ikki vildi lata ein muna-góðan stuðul til raksturinn av hesum skipum.

TAD ER EIN ávísar partur av trolara-flotanum, sum í stóran mun dregur miðalraksrúrslitið niður, og tað eru teir sokallaðu cubatrolararnir, ið nú eru ogn hjá partafelagnum Beta.

TAD ERU NÚ nøkur ár liðin síðani hesir trolarar komu til landið, og endamálið við keypinum var neyvan tað, at skapa eina vinnu, men heldur at sleppa einum felag, sum framman-undan hevði selt eitt ferðamannaskip av landinum, undan at rinda skatt. Seinni tá sama felag skuldi byggja farmaskip, vóru hesir trolarar til meinboga og vóru teir tí burturadop-teraðir.

UTTANUM føroyskar myndugleikar og við norskari figging vórðu hesir trolarar umbygdur í Noregi, har teir fingi nýggjar maskinur ísettar. Hesar maskinur eru ógvuliga stórar og brenna tí eisini óvanliga nógv. Tá so oljuprísurin hækkar, koma trolararnir í álvarsliðar trupulleikar og nú brádd-liga kenna menn adressuna hjá fø-roysku myndugleikunum, sum verða hóttir við, at trolararnir verða lagdir, um ikki munagóður stuðul verður latin.

SKILABESTA loysnin vildi verið, at vit beinanveg sluppu okkum av við hesar trolarar. Men hinvegin skerst ikki burtur, at teir tryggja fleiri flaka-virkjum rávøru, at teir tryggja stórum tali av fiskimonnum hýru og fleiri hundað fólki arbeiði. Hetta er orsökkin til, at javnaðarflokkurin í fyrstu atlugu hevur valt at veita al-mennan studning til hesi skip, so-leiðis at fiskimenn og arbeiðsfólk ikki verða ríkin út á arbeiðs- og inntøkuloysi.

MEN EINGIN ivi er um, at speku-látiónsskip sum hesi skulu skiftast út. Hetta letur seg ikki gera frá einum degi til annan. Vit vera tó at gera tað so við og við og samstundis at endur nýggja fiskiskipafloktan við meira rentablum skipum, sum verða bygd á føroyskum skipasmiðjum.

ÓLÍKA ER — Í ÚTVARPSSERVICE

Tá kunngjørt verður um føroyskar barnabækur, verður ikki nevnt um myndir. Tær eru annars partur av bókini, ið ikki soleiðis kann klipast burtur. Rætt er heldur ikki at siga, at ein bók er so og so nógvar síður, tekst altso, tá helvtin av henni er myndir, men soleiðis verður praktiserað.

Ólíka tá myndir eru danskar, og tekstin umsett, tá kemur alt við, tí tað eigur tað — eftir danskum meti. Men nú er útvarpið føroyskt og gold-ið av okkum. Danir klára seg uttan okkara tænastu, verri við okkum sjálvum í bóka- og myndaútgávu, okkara marknaður er litil, og fær litlan stuðul.

Í staðin fyri tær ó-nevndu myndir, í »Barna-ár 1979« kemur uppi kunngerðina ein tekstmet-ing: »Bókin er um eina farna tíð, hóast slik met-ing hoyrir heima í ummæl-um, ikki í kunngerðum og tíðindum.

Hon vígjer heldur ikki gamla tíð sum »farna«, hvør tíð er farin med alla í grundini? Tað er aktuelt í løtuni at lita aftureftir, og ikki bara hjá okkum verð-

ur roynt at skatta dýpið. Ein kreivur at meta báðar vegir, aftur og fram. Bók-in er slik roynd og hevur nøkur uppskot til bata.

Útvarpsmáli hava verið stundum, men har hevur verið sama lag sum við kunngerðum. T.d. varð ein onnur barnabók um-mæld einaferð, eitt langt og annað breitt, men uttan at tikið varð uppá tungu tær myndir, sum vóru umleið helvt av henni, hóast tá ikki var sum her, at sama fólk hevði gjørt bæði tekst og myndir. Annað hevur eis-in verið, og klagad hevur verið, men ikki hjálpt.

»Barnaár 1979« hevur umleið 40 myndir, harav seks heilsíðu litmyndir. Tað er nýtt í Føroyum at gera litmyndir av tekning-um og málningum. Bæði

filming og prent eru torfør og tíðarkrevjandi. Í sam-band við pris átti slikt ikki at verið tagt burtur, tí sjálvsagt dýrkar tað mun-andi einhvørja bókútgávu.

Vóni kortini, at tað blivur hildið fram við fø-royskum litmyndum, nú tær kunnu gerast her. Vit hava ov nógv innflutt og lænt myndatílfar, serliga tað í litum.

Vónandi verður eisini skjótt okkara útvarpstæn-asta frægari at sær komin og fer at skilja millum myndir og tekst og veita báðum sømdir. Annars kunnu skjótt fólk fara at halda, at als eingin bóka-illustratión er til hjá okk-um. Illa er statt, men til er hon tó enn.

Klaksvík, 30/8 1979
F. Z.

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blað-stjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

SUÐUROYARSIGLINGIN

Einaferð á ferð við Smyrli úr Bergen til Føroya segði ein maður við meg, at Smyril heldur skuldi lagt at á Tvøroyri enn í Vági. Eg gav honum ikki við-hald, tí at fyrri okkum suðringar sum heild kundi tað vera hipp um happ hvar hann legði at.

Millum Havnina og Suðuroynna sær myndin óðrvisi út. Longri vegur, longri tíð, størri útreiðslur til lönir og olju. Tann tíðin Smyril sparir við at leggja at á Tvøroyri, kann dragast frá tí tíð fólk sunnan-eftir hevur um at koma til Tvøroyrar kei. Hin vegin skal hon leggast afturat, tá ið fólk fara norðaneftir til Vágs.

Hetta skuldi verið so líkatil, men lat tað fara, tí ringast av øllum er tað, at hann leggur til í tveim-um plássum. Slikt hoyrir fortíðini til. Eitt nútímans samfelag kreivur nútímans ferðslusamband eftir vegi, yvir brýr, gjøgnum tunnlar og við ferju um fjørð.

Bilferjan kann sigast at vera flótandi landavegur. Men skal hon virka eftir ætlan, má hon fylgja skila-góðari ferðaætlan, t.e. at hon siglir hvønn dag um somu klokku tíð og frá sama plássi. Tástaðni verður ferðaætlanin nýtilig bæði hjá fólki her á oynni og fólki norðanfjørð-s. Eisini fer at bera til hjá bussum at koyra, so at ferðafólk altíð kunnu sleppa til og frá ferjunni. Hava fólk bil sjálvi og tey ikki taka hann við, so kann hann standa eftir á keiini, tí at ferjan kemur aftur til sama stað.

Núverandi ferðaætlan lutar Suðuroynna sundur í tvey, har annar parturin ikki riggar so væl sum hann kundi, av tí at hin hevur tær. Væl er kykað uppundir aggið, sum altíð hevur verið millum bæði stórplássini her (og sum vit fyrr so dánt sluppu av við í kappdróði og fót-bólta). Ístaðin fyri at vit stóðu saman til at loysa

bæði hetta og mong onnur mál til gagns fyri okkara oyggj. Hyggjið at klaksvík-ingum, hvat ferðasam-band teir hava, hvørji virki, skúlar og stovnar annars: óivað klandrast teir sínámillum, sum øll onnur, men úteftir standa teir sum ein múrur.

Hetta skilaloysið er úr-sliðið av hinum gamla imperialistiska stýrslag-num: Del og hersk. Tað var Finnogi Isaksen, sum í landsstýristíð síni setti tað í verk, til gagns fyri egnu politisku ætlan-um sínum, men til skaða fyri okkum suðringar. Kanska skal hann ikki lastast fyri hetta, tí hans-ara valdomi er jú Norð-oyggjar. Okkara egnu tingmenn, fyra í tali, hava ongantíð tikið samferðslu-trupulleikar okkara uppá tunguna, ikki uttan at uppskot hesum viðvík-andi vórðu send tingu-num frá landsstýrinum. Her hugsi eg um Mortan Mols og Lassa II málini.

At Finnogi Isaksen nýtti del og hersk prin-cippið móti okkum suð-ringum kann vera for-staðiligt. At Hergeir Niel-sen, sum sjálvur er suð-ringur, ger tað sama, bara munin verri, er harmuligt.

Um so er, at tað er eitt óreingiligt krav, at Smyril fer til Vágs, vil eg biðja Hergeir Nielsen lands-stýrismann um at skipa so fyri, at Smyril siglir bert rutuna Havnin-Vág og ikki leggur at á Tvø-oyri. Tí hóast allar sak-ligar grundin tala ímóti hesum, vil tað kortini vera stóru bati í mun til víður-skiftini nú, har skipið slongist millum bæði plássini.

Mær er greitt, at nógv er ikki umrøtt her, t.d. ferjusamband Havnin-Hvalba, Hornø, og uttan-landsferjusigling, men alt skal enda, eisini hesi harmaljóð mini.

H. A. Magnussen

nýtt um nøvn**Ríkisumboðs-maður í 11 dagar**

Meðan Leif Groth er burturstaddur 25. august — 5. september, røkir Kjeld Jensen, full-trúi, starvið sum ríkis-umboðsmaður.

Hans J. Jacobsen úr umsjónar-ráðnum

Hans J. Jacobsen, fyrrv. landbúnaðarráðgevi, er farin úr umsjónarráð-num fyrri Føroya spari-kassa. Kristian Jensen,

verkføringur, er komin í ráðið fyri hann.

Nýggj nevnd í P/f Vevnaði

P/f Vevnaður hevur fingið nýggja nevnd. Nýggju nevndarlímírnir eru Eivind Joensen,

Gunnvør Joensen og Gunnleig Joensen, øll úr Havn. Gunnleig er for-maður.

Føðingardagur

Týsdagin, 4. september, fyllir Jens Peter Gardar, Klaksvík, 75 ár.